

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สิงจานุสงค์. (2568). ความพึงพอใจของนักศึกษาภาคพิเศษต่อการใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ, 3(1), 33-54.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2560). คู่มือการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่3). ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2562). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน (Advanced Statistics for Research and Evaluation). (พิมพ์ครั้งที่ 4). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). คู่มือการดำเนินงานด้านบริการวิชาการแก่สังคมในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 1). (น.16). สำนักพิมพ์มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์. Digital Economy Promotion Agency (Depa). (2019, June). หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะด้านโค้ดดิ้งสู่สังคมดิจิทัลในอนาคต: ระดับมัธยมศึกษา [Workshop curriculum: Learning promotion to develop coding skills for the future digital society: Secondary level] [PDFdocument]. <https://www.depa.or.th/storage/app/media/file/coding2.pdf>
- Janggew, J., & Jantakoon, J. (2023). The development of learning activities using game-based learning with micro: bit to enhance computational thinking skill for Matthayomsuksa 1 students Pamaiutid 4 School. Journal of Graduate Research, 15(1), 42–48. [in Thai]
- Kolb, D. A. (2005), Experiential learning: Experience as the source of learning and development. Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., 38.
- Likert, R. (1987). New patterns of management. New York: McGraw-Hill
- Wing, J. M. (2006). Computational thinking. Communications of the ACM, 49(3), 33–35. <https://doi.org/10.1145/1118178.1118215>

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

STRATEGIC LEADERSHIP OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS IN SAPHANSUNG DISTRICT
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2

ศุภมิตร เทียงตรง¹, วิภาวรรณ สุขสถิตย์²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ^{1,2}

Supamit Thientrong¹, Wipawan Suksathid²

Program in Education Administration, Bangkok Suvarnabhumi University, Thailand^{1,2}

Corresponding Author E-mail : 66130290106@bsu.ac.th¹, graduate@bsu.ac.th²

(Received : December 22, 2025; Edit : January 4, 2026; accepted : January 5, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และ 2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา วิทยฐานะ อายุ และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง จำนวน 191 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม 5 ระดับ ซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ระดับ .99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96, S.D. = .70$) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ($\bar{X} = 4.04, S.D. = .73$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.86, S.D. = .77$) และ 2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร พบว่า 2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.2 ครูที่มีวิทยฐานะแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร และด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3 ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2.4 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา, เขตสะพานสูง, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

Abstract

This research aimed to 1) study the level of strategic leadership of administrators and 2) compare the level of strategic leadership of secondary school administrators in Saphan Sung District, under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok Area 2, classified by educational qualification, professional standing, age, and work experience. The sample consisted of 191 teachers working in secondary schools in Saphan Sung District, selected using stratified random sampling followed by simple random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a whole-test reliability of .99. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-Way Analysis of Variance (ANOVA). The research findings were as follows: 1. The overall level of strategic leadership among administrators was at a high level ($\bar{x} = 3.96$, S.D.= .70). The dimension with the highest mean score was Organizational Strategy Formulation ($\bar{x} = 4.04$, S.D.= .73), while the dimension with the lowest mean score was Strategy Implementation ($\bar{x} = 3.86$, S.D.= .77). And 2. The comparison of strategic leadership among administrators revealed that: 2.1 Teachers with different educational qualifications showed no statistically significant differences in their opinions regarding the level of strategic leadership among administrators. 2.2 Teachers with different professional standings showed no statistically significant differences in their opinions regarding the overall level of strategic leadership among administrators. When considering each dimension, the dimensions of Organizational Strategy Formulation, Organizational Direction Setting, and Strategy Control and Evaluation showed no statistically significant differences. However, the dimension of Strategy Implementation showed a statistically significant difference at the .05 level. 2.3 Teachers of different ages showed no statistically significant differences in their opinions regarding the level of strategic leadership among administrators. And 2.4 Teachers with different work experience showed no statistically significant differences in their opinions regarding the level of strategic leadership among administrators.

Keywords : Strategic Leadership, Secondary School Administrators, Saphan Sung District, Secondary Educational Service Area Office Bangkok Area 2

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรในยุคโลกาภิวัตน์ หรือยุคศตวรรษที่ 21 ต่างก็ต้องปรับตัวเองให้เข้ากับพลวัตของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ เพราะความสำเร็จขององค์กรเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการบริหารของผู้บังคับการที่แสดงถึงความสามารถ ศักยภาพ ภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบในการบริหารทรัพยากรให้เกิดคุณค่าสูงสุดต่อองค์กร (มยุรี วรรณสกุลเจริญ, 2563 : 194-197) จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีบทบาทสำคัญของการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ขององค์กร คือ ผู้บริหาร ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้นำ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำถือเป็นหนึ่งในคุณสมบัติที่มีความสำคัญต่อการวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมการทำงานของบุคลากร ผู้บริหารจึงต้องรู้จักการพัฒนาวิธีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (ริญาภัทร์ สุภาศิริธนานนท์, 2563 : 2)

จากการศึกษารายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในด้านกระบวนการบริหารและจัดการพบว่า สถานศึกษาในสังกัดทั้งสิ้น 52 แห่ง มีจุดเด่นในด้านระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 98.23 และมีจุดควรพัฒนาในด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ร้อยละ 88.46 และด้านการพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ร้อยละ 82.69 เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ต้องเผชิญกับความท้าทายที่หลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา การเชื่อมต่อกับเขตปริมณฑลของชุมชนเขตเมืองที่กำลังขยายตัว โดยเฉพาะในเขตสะพานสูงที่ต้องเผชิญสภาพปัญหาและอุปสรรคที่สถานศึกษาอยู่ใกล้สภาพแวดล้อมที่มีแหล่งบริการสถานบันเทิง ที่อยู่ในชุมชนมีความหลากหลาย เริ่มพัฒนาเป็นสังคมเมือง รวมทั้งสื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2567) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาส พรพิพล (2565 : 296 – 297) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีปัจจัยที่ส่งต่อต่อความสำเร็จ 3 ประการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารจัดการของผู้บริหาร และคุณภาพของครู แสดงให้เห็นว่า การบริหารโรงเรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหารเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จร่วมด้วย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นความสามารถในการมองเหตุการณ์ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาที่นับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายจึงต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีการคิดวางแผนอย่างมีระบบเพื่อนำไปคาดคะเนอนาคตได้อย่างแม่นยำ (วรรณรัช เทียมสุวรรณ, 2562 : 228) สามารถปรับเปลี่ยนทิศทางให้สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันถ่วงที ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะมีกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ที่เต็มกำลัง (วรรณฤดี มณฑลจรัส, 2562 : 246) การวางแผนกลยุทธ์ที่ครอบคลุมภารกิจทั้งหมดของโรงเรียน และนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจะเกิดเป็นรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ได้ (จุฑามาศ แสนสุข, 2564 : 55-56) สอดคล้องกับแนวคิดของ DuBrin (2018 : 418) ที่ได้กล่าวว่า ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง จะสามารถถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจออกมาเป็นวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพ ทำให้งานประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดทิศทางไว้ และสอดคล้องกับ วุฒิชัย พวงพิลา (2566 : 11) ที่พบว่า การกำหนดกลยุทธ์ทำให้องค์กรก้าวสู่การเปลี่ยนแปลง และประสบผลสำเร็จ จึงต้องมีการวิเคราะห์กลยุทธ์ให้ได้ผลดีที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จาก Nahavandi and Malekzadeh (1993 : 5-25), Gill (2006 : 5-12), Wheelen and Hunger (2012 : 12), Robbins and Coulter (2012 : 228), ชาฟีนิะ แอห์ลิ่ง (2561 : 6), พงษ์นันทน์ จารุเลิศพิศุทธิ์ (2562 : 261-262), นันทน์ภัส สุทธิการ (2562 : 6-7), ธรวัญ ผดุงชาติ (2563 : 5), สุทธิพงษ์ อันทรบุตร (2563 : 12), อภิขญา จะเรียมพันธ์ (2563 : 4), ธัญรัตน์ วิชาจารย์ (2564 : 66) และวุฒิชัย พวงพิลา (2566 : 132-138) โดยนำมาพิจารณาองค์ประกอบที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป จากนั้นสรุปแนวคิดเป็นตัวแปรตามกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ 4 ด้าน ดังนี้ 1. การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร 2. การกำหนดทิศทางขององค์กร 3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการวางแผน คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และกำหนดทิศทางองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตสะพานสูงที่ต้องเผชิญปัญหาที่ซับซ้อนหลากหลาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และคุณภาพผู้เรียนตามทิศทางการพัฒนาประเทศ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อทำความเข้าใจและใช้เป็นข้อมูลพัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีคุณภาพต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตสะพานสูงต่อไป

ตารางที่ 1 (ต่อ) การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน

ที่	องค์ประกอบ ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	Nahavandi and Malekzadeh Gill (2006)	Wheelen and Hunger (2012)	Robbins and Coulter (2012)	ซาฟีเนาะ แอห์ลล์ (2561)	พจนนัทน์ จารุเลิศพิศุทธิ์ (2562)	ศาวุฒิ ผดุงชาติ (2563)	นันทน์นัส สุทธิการ (2562)	สุทธิพงษ์ อินทรบุตร (2563)	อภิขญก ละเรียมพันธ์ (2563)	ธัญรัตน์ วิชาจารย์ (2564)	วุฒิชัย พวงพิลา (2566)	รวม
8	การกำหนดทิศทางขององค์กร	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓			8*
9	สนับสนุนวัฒนธรรมขององค์กร	✓			✓	✓				✓	✓		5
10	ด้านการสร้างและธำรงรักษาทีม							✓					1
11	มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม							✓		✓			2
12	การนำปัจจัยเข้ามากำหนดกลยุทธ์								✓				1
13	จัดการองค์กร					✓			✓				2
14	การจัดตั้งควบคุมองค์กรให้สมดุล					✓				✓			2
15	บริหารทรัพยากรในองค์กร									✓		✓	2

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป จึงนำมาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1. การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร 2. การกำหนดทิศทางขององค์กร 3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น (Independent Variable)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 1) ระดับการศึกษา (1) ปริญญาตรี (2) สูงกว่าปริญญาตรี 2) วิทย์ฐานะ (1) ไม่มีวิทย์ฐานะ (2) มีวิทย์ฐานะ 3) อายุ (1) ไม่เกิน 30 ปี (2) 30-40 ปี (3) 40 ปีขึ้นไป 4) ประสบการณ์ทำงาน (1) ไม่เกิน 10 ปี (2) 10-20 ปี (3) 20 ปีขึ้นไป
--

ตัวแปรตาม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน 1) การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์
--

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ครุมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. ครุมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา วิทยฐานะ อายุ และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 มีจำนวน 349 คน จาก 3 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูงในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน ลัดดาวลัย เพชรโรจน์ และคณะ, 2562 : 220) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตสะพานสูง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนศรีพฤฒา	85	43
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	135	68
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	158	80
รวม	378	191

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี 2) วิทยฐานะ แบ่งออกเป็น ไม่มีวิทยฐานะ และมีวิทยฐานะ 3) อายุ แบ่งออกเป็น ไม่เกิน 30 ปี, 30 - 40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป 4) ประสบการณ์ทำงาน แบ่งออกเป็น ไม่เกิน 10 ปี, 10 - 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร 2) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการค้นคว้า เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กำหนดข้อคำถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อคำถาม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรอบ และแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ นำมาสร้างแบบสอบถาม และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
2. สร้างแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กำหนดเกณฑ์อยู่ในช่วง 1 ถึง 5 ระดับ เรียงลำดับความคิดเห็นตาม มาตราวัดตามวิธีการของ Likert (1967 : 90-95) โดยแต่ระดับมีความหมาย ดังนี้
 - 5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของประเด็นคำถาม โครงสร้างของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา และทำการปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดให้มีความสมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของรูปแบบ ความถูกต้องของภาษา และความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103) และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์และเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.50 – 1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

5. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่มีใจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990 : 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .99

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูส่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ที่โรงเรียนด้วยตนเอง และขอความอนุเคราะห์โรงเรียนในการแจกแบบสอบถาม จากวันที่ 25 กรกฎาคม 2568 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2568

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม โดยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบทดสอบกลับคืน จำนวน 191 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. พิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของคำตอบที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีการหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณแจกแจง ค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ เพื่อจำแนกตามระดับการศึกษา วิทยฐานะ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

2) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกตามองค์ประกอบเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย พิจารณา และใช้หลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2553 : 103) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร จำแนกตามระดับการศึกษา วิทยฐานะ อายุ และประสบการณ์ทำงาน โดยในกรณีตัวแปร 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent) และกรณีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe's Method เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 191

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	142	74.35
สูงกว่าปริญญาตรี	49	25.65
2. วิทยฐานะ		
ไม่มีวิทยฐานะ	93	48.69
มีวิทยฐานะ	98	51.31
3. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	47	24.61
30 – 40 ปี	100	52.36
40 ปีขึ้นไป	44	23.03
4. ประสบการณ์ทำงาน		
ไม่เกิน 10 ปี	111	58.12
10 – 20 ปี	66	34.55
20 ปีขึ้นไป	14	7.33

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 191 คน ส่วนใหญ่เป็นระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 74.35 มีวิทยฐานะ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 51.31 ส่วนใหญ่มีอายุ 30 - 40 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 52.36 และมีประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 58.12

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

n = 191

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร	4.04	.73	มาก	1
2. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร	3.95	.77	มาก	3
3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	3.86	.77	มาก	4
4. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	4.01	.73	มาก	2
รวม	3.96	.70	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.96, S.D. = .70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร (\bar{X} = 4.04, S.D. = .73) รองลงมา ได้แก่ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (\bar{X} = 4.01, S.D. = .73) ต่อมาด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร (\bar{X} = 3.95, S.D. = .77) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (\bar{X} = 3.86, S.D. = .77)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ระดับการศึกษา วิทยฐานะ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา วิทยฐานะ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

n = 191

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	ระดับการศึกษา		วิทยฐานะ		อายุ		ประสบการณ์ทำงาน	
	T	P	T	P	F	P	F	P
1. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร	.846	.399	.609	.543	1.359	.259	.165	.848
2. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร	.979	.329	.566	.572	1.720	.182	.052	.949
3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	1.498	.136	2.237	.026	2.636	.074	.101	.904
4. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	1.534	.127	.947	.345	1.529	.219	.114	.892
รวมเฉลี่ย	1.296	.196	1.166	.245	1.769	.173	.027*	.973

* P<.05

จากตารางที่ 5 พบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร และด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มดังกล่าว มีการกำหนดกลยุทธ์และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวปฏิบัติการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก และภายในกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริมการตัดสินใจที่สร้างสรรค์และพัฒนาความสามารถของทีม มีความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจน และเป็นผู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่เพื่อนครูในสถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร โดยมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ การกำหนดกลยุทธ์ การนำไปปฏิบัติ และการประเมินผล สอดคล้องกับชราวุฒิ ผดุงชาติ (2563:61) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับมัทนิตา คงช่วย (2563 : 100-102) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวินิตา หยังบุญ (2565 : 118 - 121) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา วิทยฐานะ อายุ และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

1) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้การบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของครู มีการสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และปรากฏชัดเจนอย่างเท่าเทียมกัน ส่งผลให้ข้าราชการครูเข้าใจและมีมุมมองในการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ตรงกัน สอดคล้องกับเปมิภา

โชติทองชัย (2564 : 96) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางกอกน้อยของข้าราชการครู จำแนกตามระดับการศึกษาด้วยการประเมินของข้าราชการครู พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สมชาย ยิ่งดิ่ง และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2567 : 224) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจำแนกตามวิทยฐานะโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีบทบาทและความรับผิดชอบที่ลึกซึ้งในระดับปฏิบัติการและบริหารงานวิชาการ ทำให้สามารถประเมินและวิเคราะห์ความสอดคล้อง รวมถึงผลกระทบของการจัดสรรทรัพยากรและการขับเคลื่อนกลยุทธ์ได้อย่างละเอียดและเป็นระบบมากกว่าครูที่ไม่มีวิทยฐานะ สอดคล้องกับ Mansour, Mazen and Samy (2020 : 23) ที่ได้ศึกษาแนวปฏิบัติความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ และความสัมพันธ์กับการปรับปรุงคุณภาพบริการทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยปาเลสไตน์ พบว่า ตำแหน่งงานไม่ทำให้มุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หรือคุณภาพบริการแตกต่างกัน

3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจำแนกตามอายุโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูง ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามกรอบแนวคิดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตสะพานสูงได้รับการพัฒนาในทิศทางเดียวกัน มีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน และสามารถแสดงออกถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในทางปฏิบัติต่อครูทุกคนได้โดยตรงและสม่ำเสมอ ทำให้ความแตกต่างด้านอายุไม่มีผลต่อความแตกต่าง แม้จะสัมพันธ์กับประสบการณ์ทำงาน สอดคล้องกับ วราภรณ์ อิสสระ และสุนทรี วรรณไพเราะ (2561 : 1211) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ธัญรัตน์ มุทาพร (2565:118) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามอายุโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการกำหนดนโยบายและจุดเน้น รวมไปถึงรูปแบบการบริหารงาน การกำกับนิเทศติดตามที่ชัดเจนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้ครูมองว่าเป็นผู้บริหารที่มีกลยุทธ์ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับ จันท์ทิพย์ จิตอำ (2566 : 78) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับ สมชาย ยิ่งดิ่ง และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2567 : 224) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนงาน และการปฏิบัติตามแผนงาน ให้มีความสำคัญในเรื่องการจัดสรรและสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือการสร้างระบบติดตามประเมินผลกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้การทำงานของผู้บริหารหรือครู สามารถแปลงแผนกลยุทธ์ไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมได้สำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาแนวทาง วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษา พร้อมเสนอแนะแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อเป็นข้อมูลในการยกระดับคุณภาพสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- คชาวุฒิ ผดุงชาติ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัชฌมศึกษาสระบุรี. **การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จันทร์ทิพย์ จิตอำ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. **สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- จุฑามาศ แสนสุข. (2564, มกราคม – มิถุนายน). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 15. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี**, 13(1), 54-77.
- ชาลี น๊ะ แอหลัง. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. **การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี.
- ชัยรัตน์ วิชาจารย์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาสระบุรี. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชัยรัตน์ มุทาพร. (2565, กรกฎาคม – ธันวาคม). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเหล่าปลาแซว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. **วารสารศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2(ฉบับ พิเศษ), 111-116.
- นันทน์ภัส สุทธิการ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ ธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประภาส พรพิล (2565). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าสู่ความเป็นเลิศ**. การกิจวิจัย นวัตกรรมการบริหารงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- เปมิกา โชติทองชัย. (2564, มกราคม – มิถุนายน). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางกอก น้อย. **วารสารศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต** มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2(1), 9-20.
- พจนันท์ จารุเลิศพิศุทธิ. (2562, กรกฎาคม-ธันวาคม). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลาดใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. **วารสารการบริหารการศึกษา** มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(2), 261-262.
- มยุรี วรรณสกุลเจริญ. (2563, มกราคม – เมษายน). ประสิทธิผลขององค์กร. **วารสารศิลปการจัดการ**, 4(1), 193-204.
- มันนิดา คงช่วย. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยราชภัฏสุ ราษฎร์ธานี.
- ริญญาภัทร์ สุภาศิริณานนท์ (2563). บทบาทผู้บริหารกับบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี. **วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2562). **สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เจริญดีมั่นคงการ พิมพ์.
- วนิดา หยั่งบุญ. (2567, มกราคม-มิถุนายน). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาบุรีรัมย์. **วารสารวิชาการศิลปะศาสตร์ และวิทยาศาสตร์** มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชัยภูมิ, 11(1), 42-54.
- วรรณฤดี มณฑลจรัส. (2562, มกราคม – กรกฎาคม). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ กรณีศึกษาจังหวัดพัทลุง. **วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร**, 10(2), 244-260.
- รวรรษ เทียมสุวรรณ. (2562, พฤษภาคม – สิงหาคม). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21. **วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต**, 15(2), 228.
- รวราภรณ์ อีสสระ และสุนทรี วรรณไพเราะ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีพศึกษาเอกชนตามความ คิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา, ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9 : 1211-

1222.

- วุฒิชัย พวงพิลา. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร*.
- สมชาย ยิ่งดิ่ง และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2567, มกราคม - มีนาคม). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารเสียงธรรมจากมหายาน*, 10(1), 215-225.
- สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2567). *รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566* [Online]. Available: http://www.sesao2.go.th/data_16580. [2567, กันยายน 10].
- สุทธิพงษ์ อันทรบุตตร. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*.
- อภิชญา จะเรียมพันธ์. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed. New York : Harper Collins.
- DuBrin, A.J. (2018). *Leadership: research findings, practice, and skills*. 7th ed. Eighth Edition : Cengage Learning.
- Gill, C.. (2006, July). *Super Flexibility for Pelleting and More*. *Feed International*, 27(1), 5-12.
- Likert, R.. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Mansour M.A., et al. (2020, March). *Strategic Leadership Practices and their Relationship to Improving the Quality of Educational Service in Palestinian Universities*. *International Journal of Business Marketing and Management (IJBMM)*, 5(3), 11-26.
- Nahavandi, A. and A. R. Malekzadeh. (1993, May). *Leader Style in Strategy and Organizational Performance An Integrative Framework*. *Journal of Management Studies*, 30(3), 5-25.
- Robbins, S. P., and Coulter, M. (2012). *Management*. 11st ed. NJ : Pearson Education.
- Wheelen, L. Thomas and Hunger, J. David. (2012). *Strategic mangement and businesspolicy: toward global sustainability*. 13th ed. Boston : Pearson.